Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Mare Ainsaar 12.10.2018 geograafia õpetajad

100 aastat Balti riikide rahvastikku ja mida huvitavat sellega teha

RahvaARV ja KOOSseis

trendid ja mõned uurimisideed

Balti riikide rahvastik 100 aastat

- Üks väiksemaid EL,

väga kiire kahanemisega
1990 kuni 2017
kaotus kokku 1.6 miljonit

- Sarnased muutused viimase 100 aasta jooksul
  - Mõningane kasv 1918 - II MS
  - II MS
  - Kiire kasv pärast II MS
  - Kahanemine pärast 1990

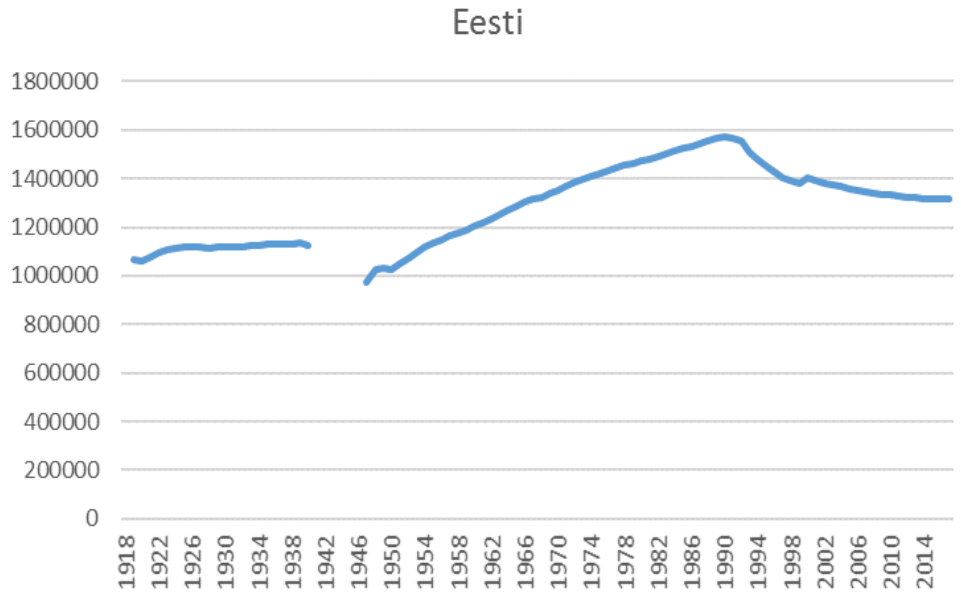

Viimased 56 aastat

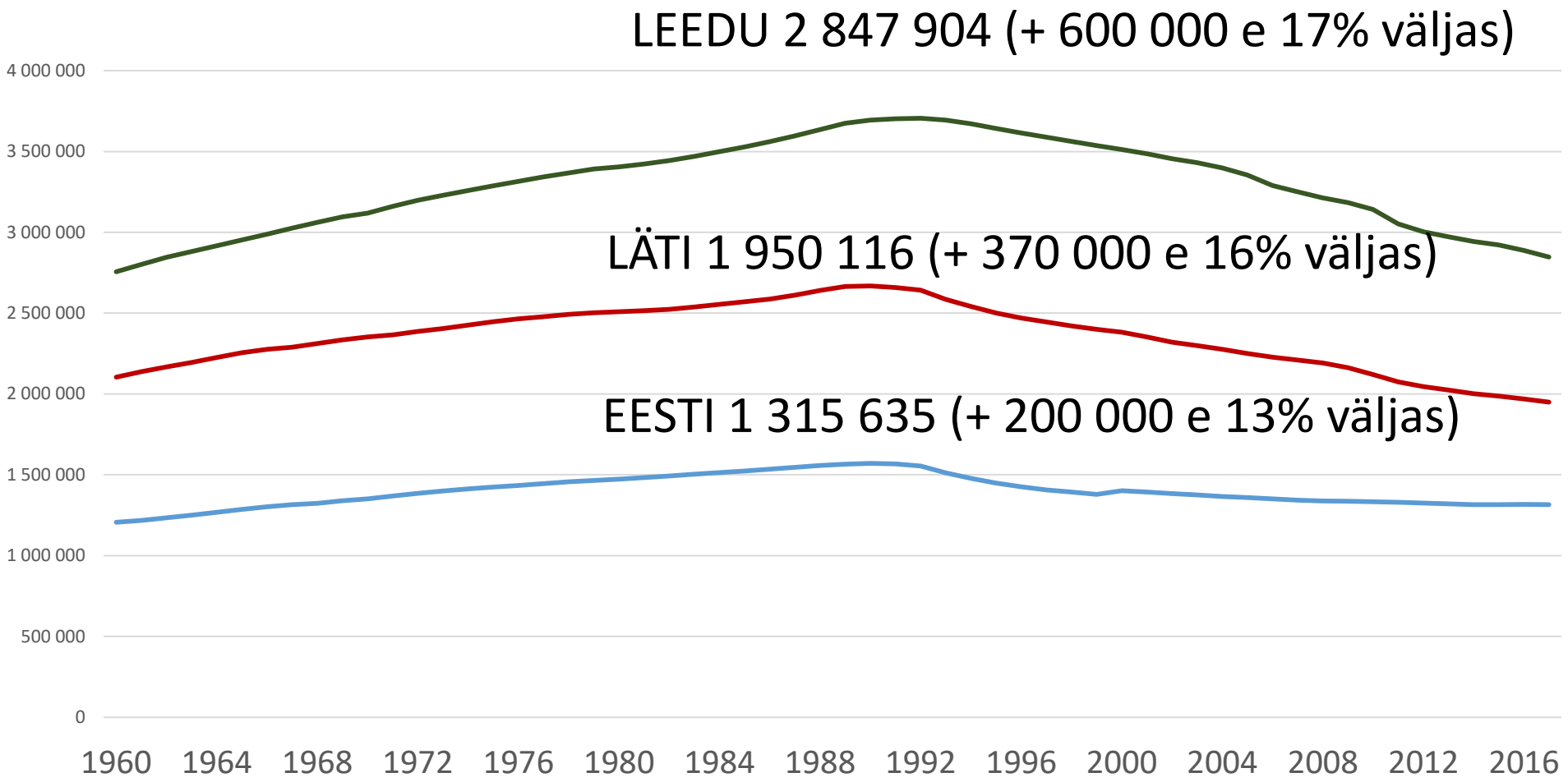

Uurimisvajadus

- Eestlased välismaal (kohanemine, rände plaanid, seotus kodumaaga)

„Minu lugu“ – tulemused arhiivi

- Hargterritoriaalsus (pendel ja muu liikumine)

Inimeste igapäevaliikumine ja seotus kohaga

- Mis on elukoht?

Mentaalsed kaardid 100 aastat tagasi

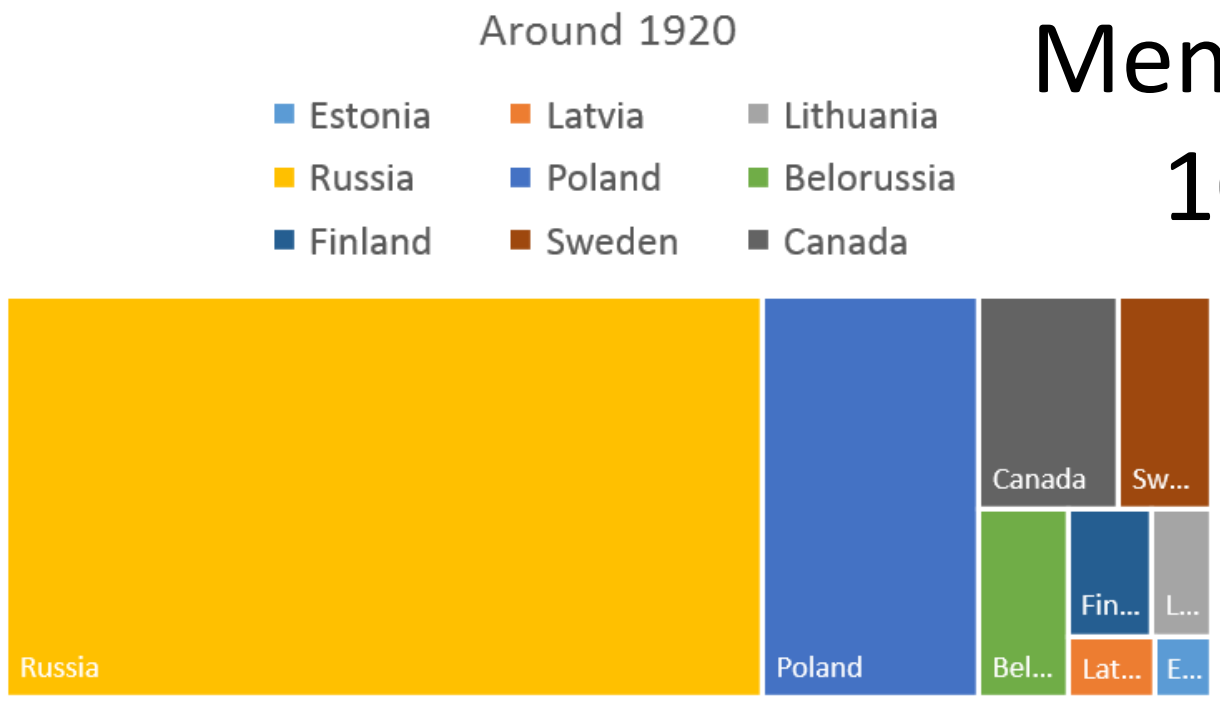

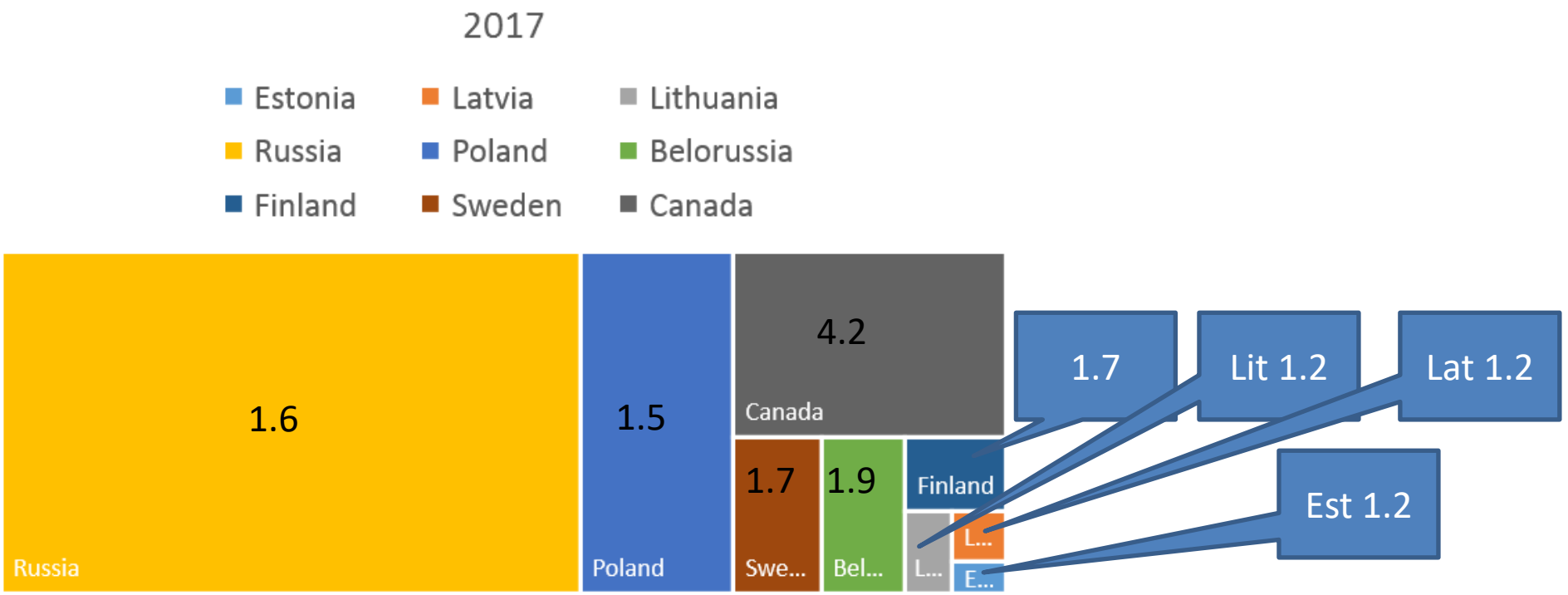

Rahvastiku muutuse allikad

Euroopa + Kanada 2007-2017 (üldkordaja)

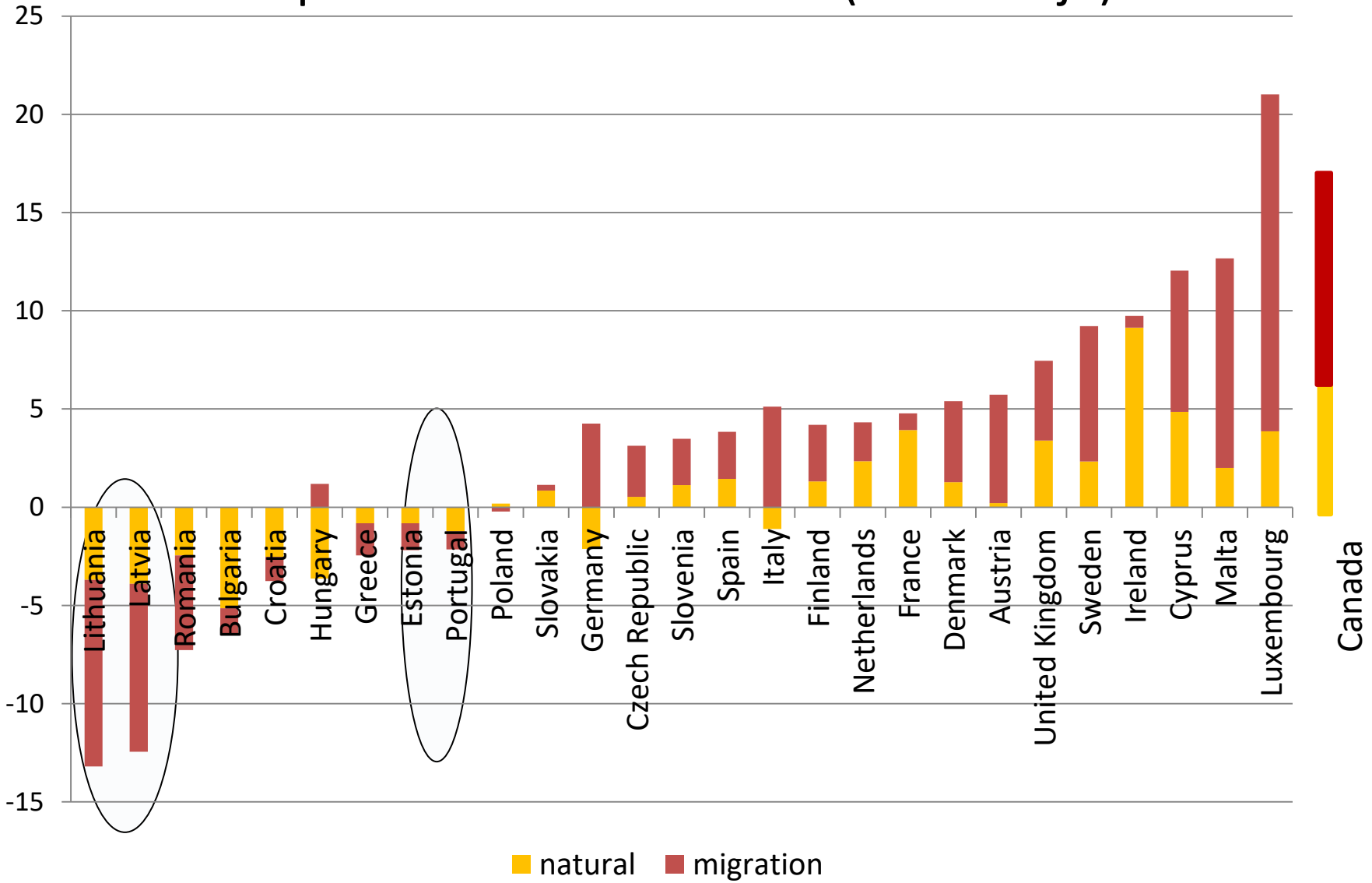

Viimased trendid, suurim erinevus tervises

- Summaarne sündimuskordaja 2017

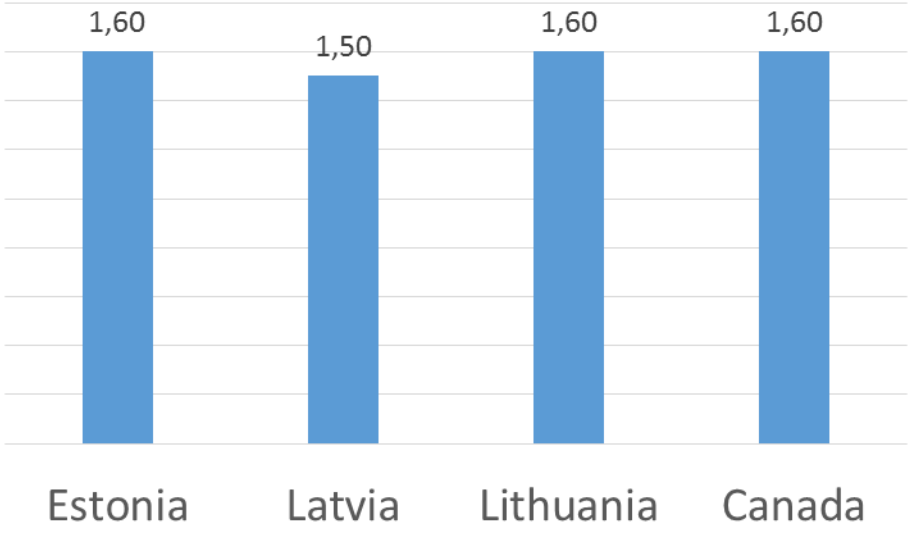

- Oodatav eluiga

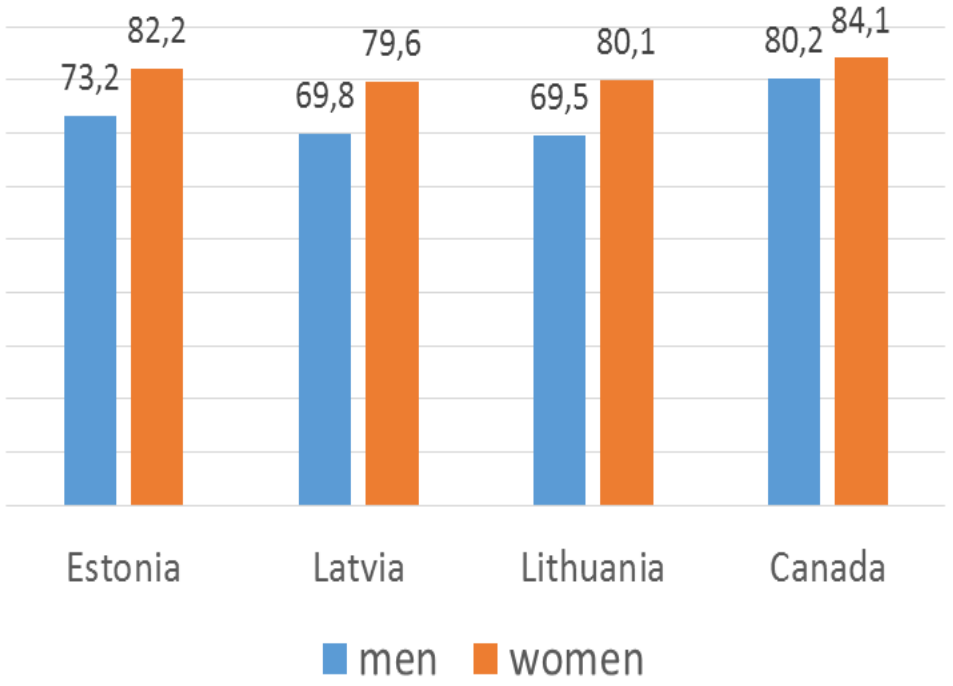

Uurimisvajadus (2)

1. Ajalooline perekonnalugu (GENI + teised perekonnauurimise portaalid)
   – Sünnid, surmad, ränne, sh siseränne (seos ajaloo ja rahvastiku geograafia vahel)
2. Tervisekäitumine ja keskkond

- Stress (koolistress) ja inimese tervis ja keskkond linnas ja maal
- Liikumine ja …..

Tulevik = rahvastiku struktuur + käitumine

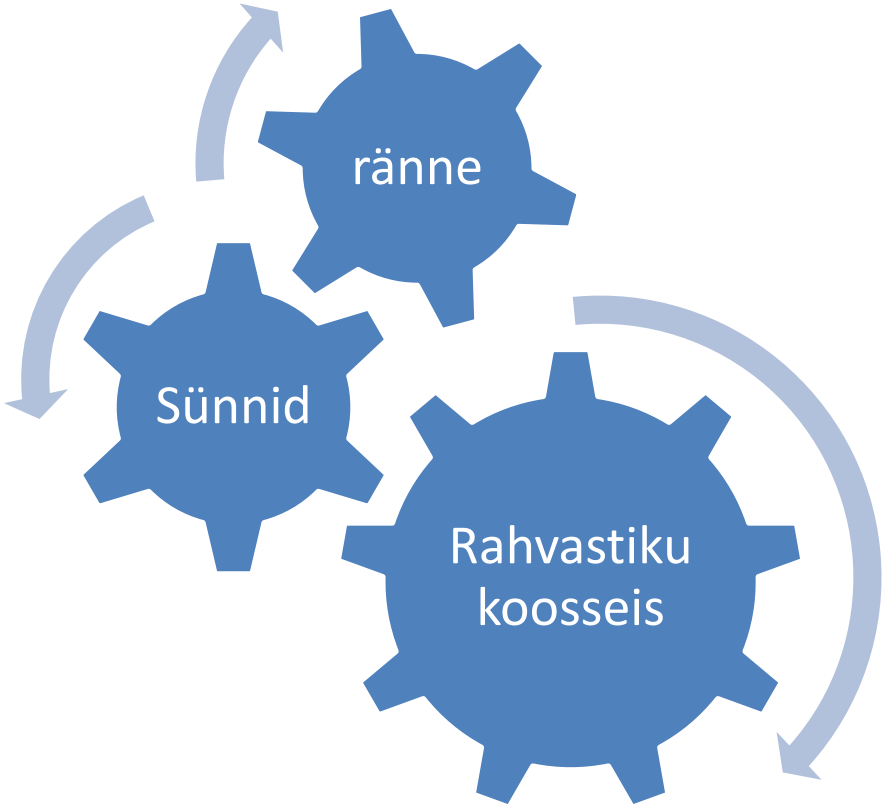

Rahvastiku prognoos

(Eurostat parim ja halvim)

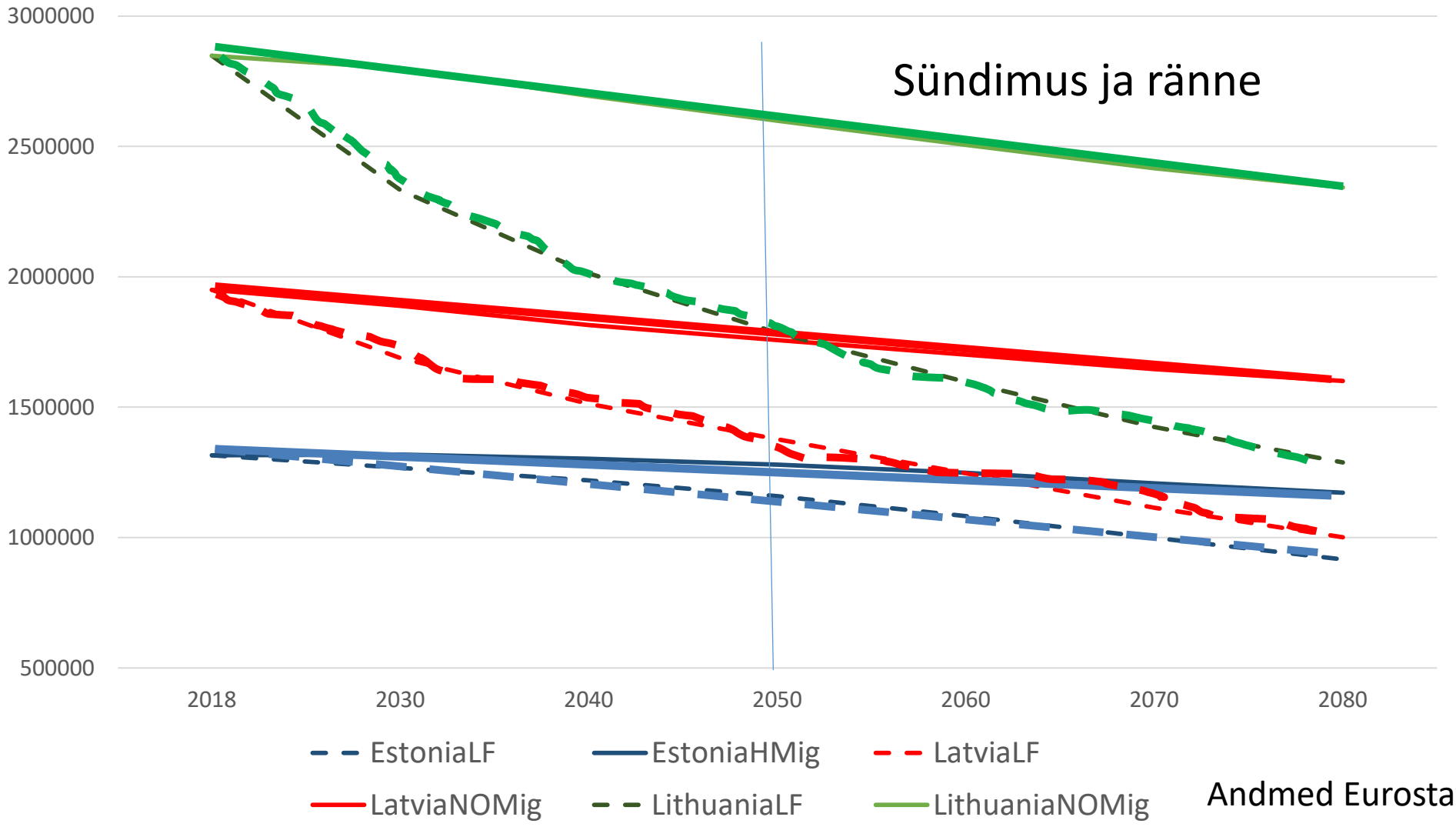

Andmed Eurostat

Rändest sõltub tulevik

rände saldo

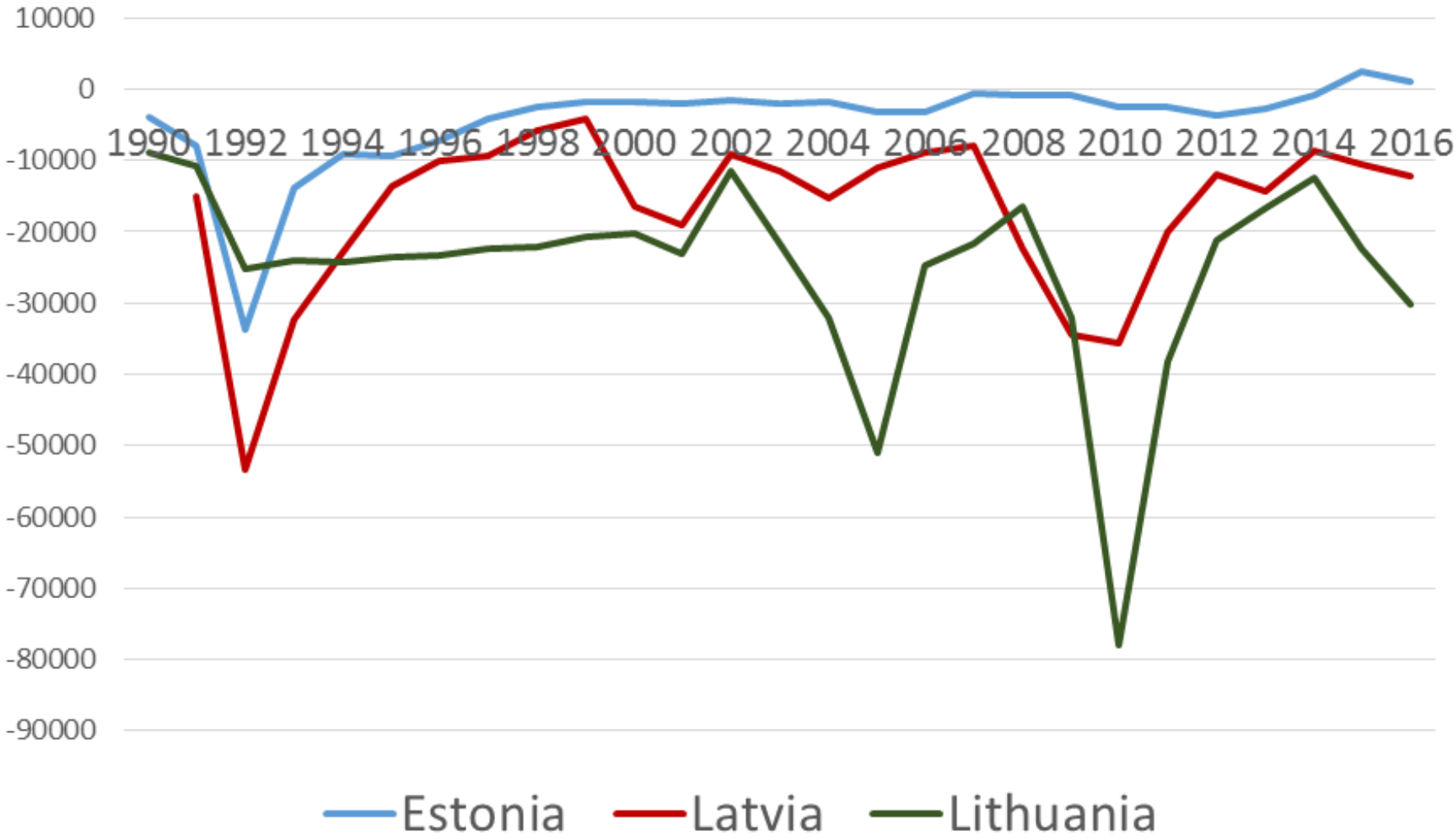

Andmed Eurostat + Ainsaar

Immigrantide % 2011, Kanada 2016

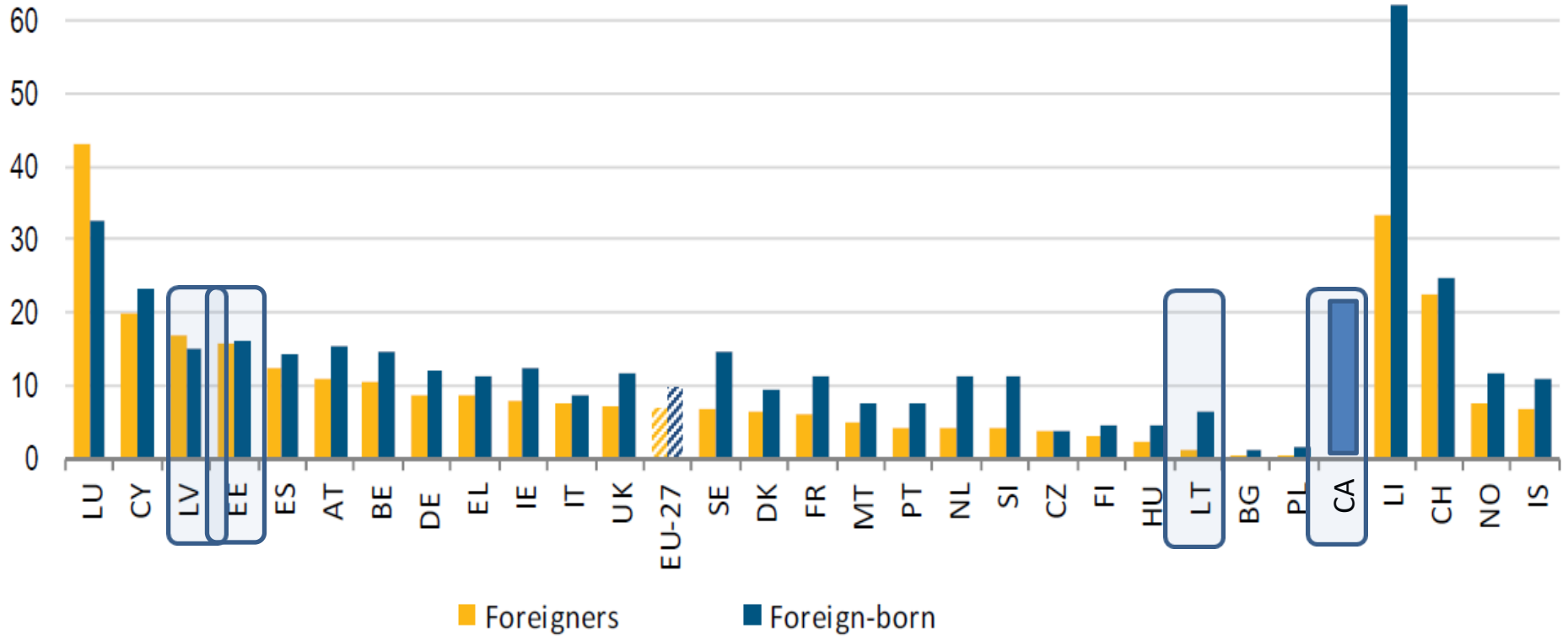

Stat in Focus 31/2012

Immigrantide päritolu

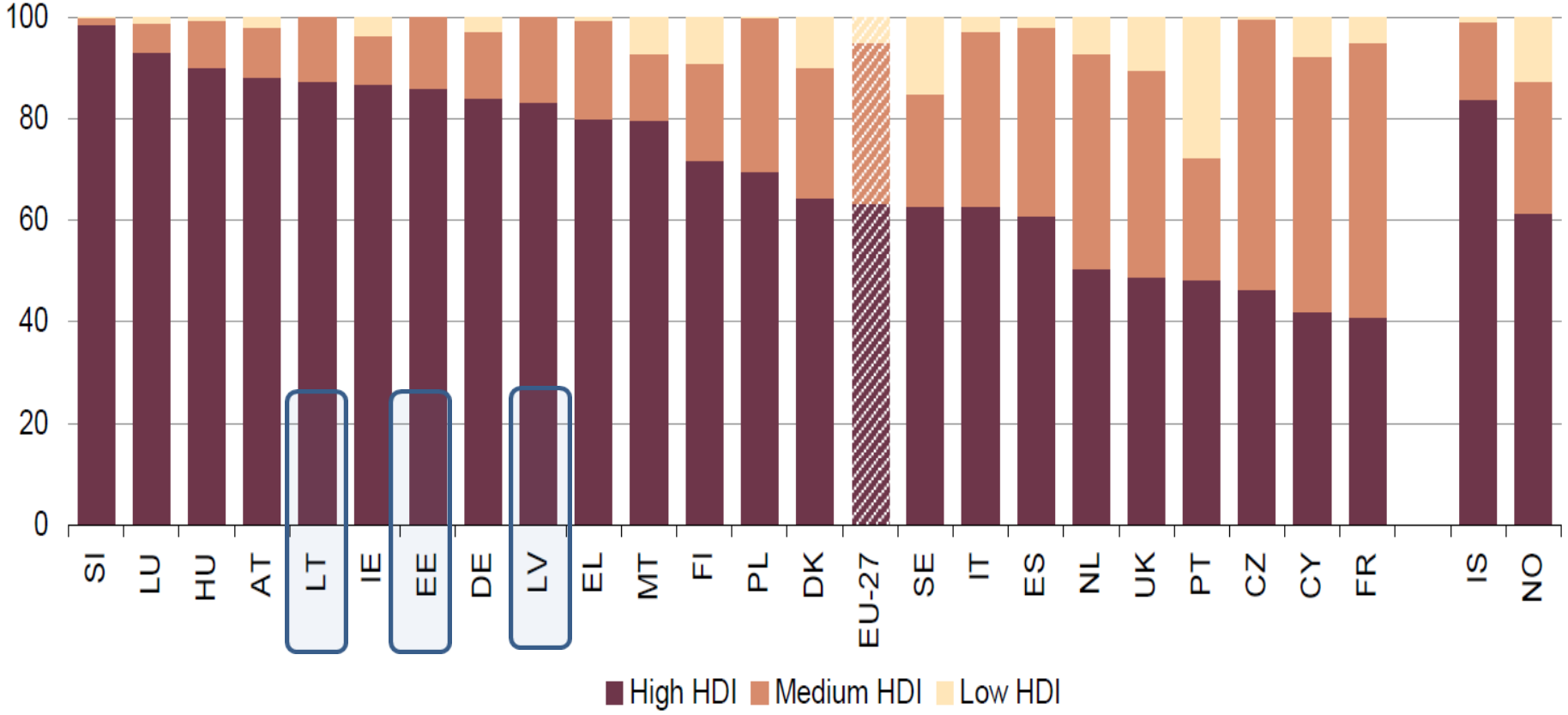

Stat in Focus 34/2011

Tunnen riigiga (Eestiga) lähedust

2016 (all = jah, üleval = ei)

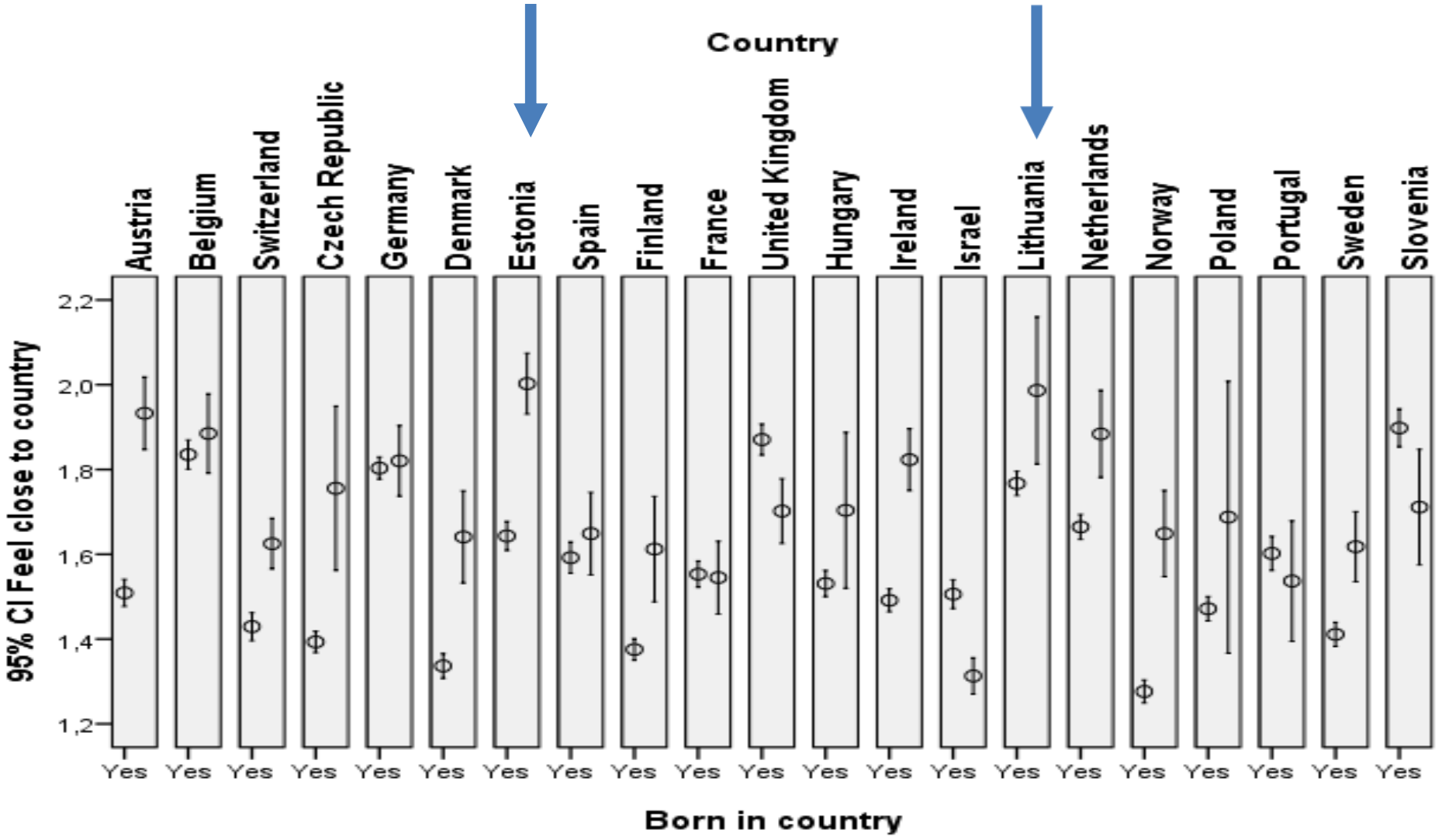

Kokkuvõte: killustunud + kahanev + vananev rahvastik ⟹ vajadus immigratsiooni ja laste järele

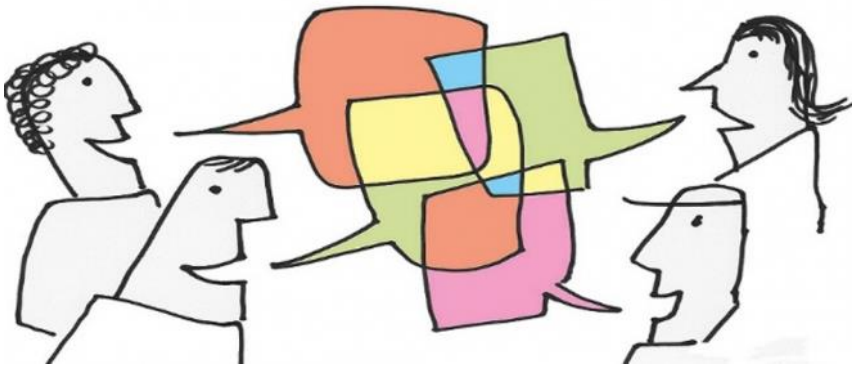

Immigratiooni paradoks: immigratioon on hea ... (Eesti)

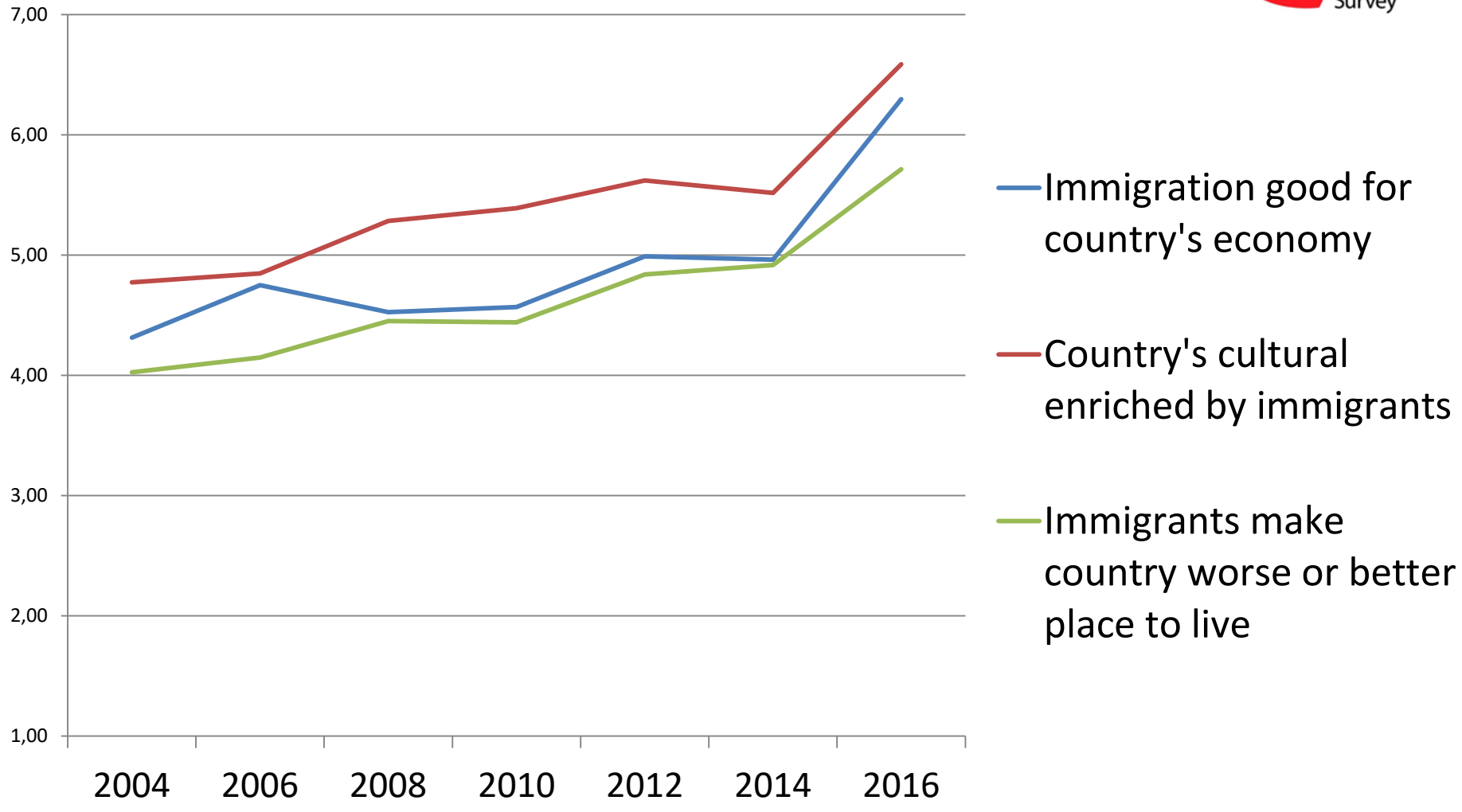

.... avalik arvamus ei muutu

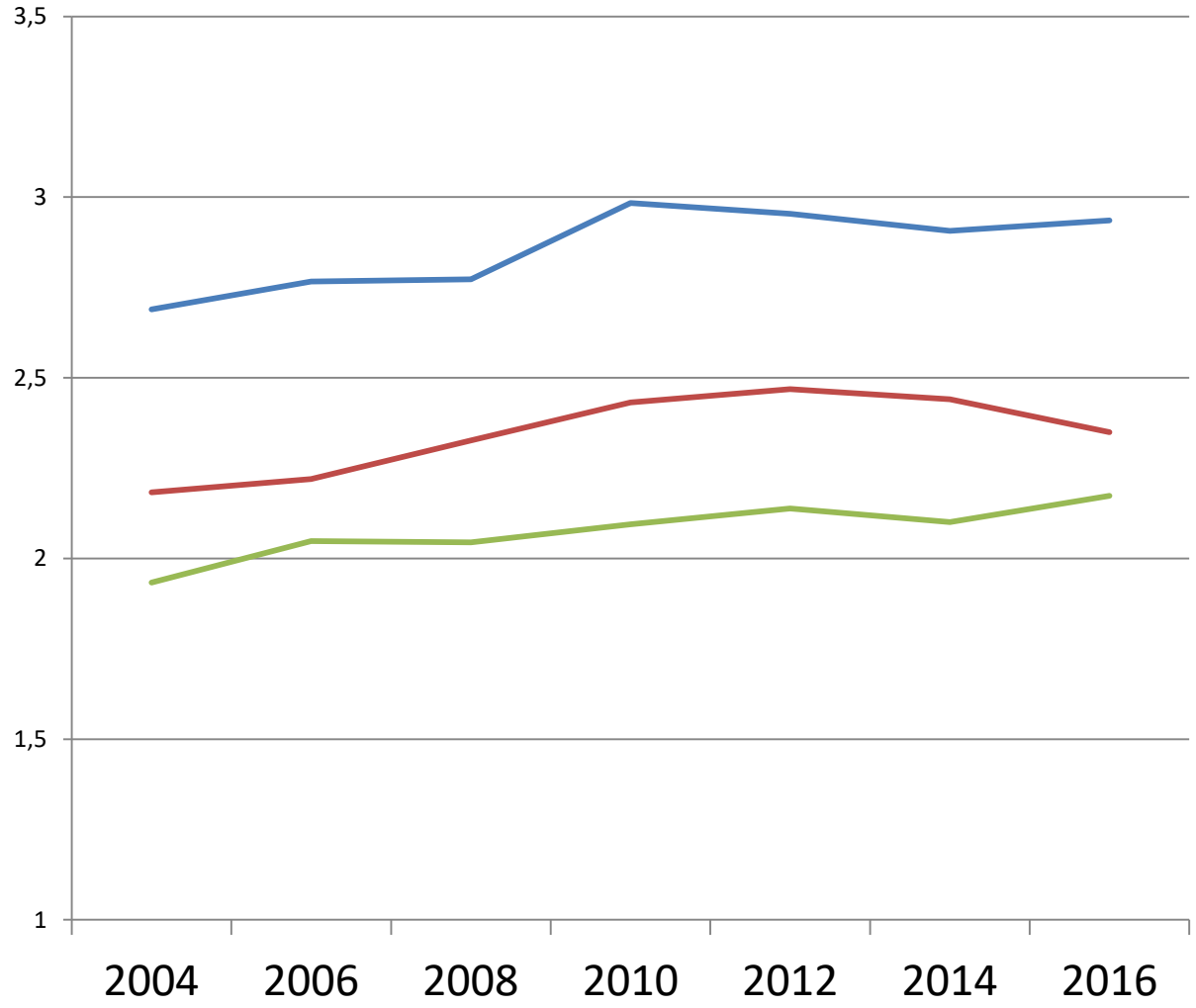

European Social Survey

- Allow many/few immigrants of same race/ethnic group as majority
- Allow many/few immigrants of different race/ethnic group from majority
- Allow many/few immigrants from poorer countries outside Europe

Immigrantsioon on ohuks

(all = jah)

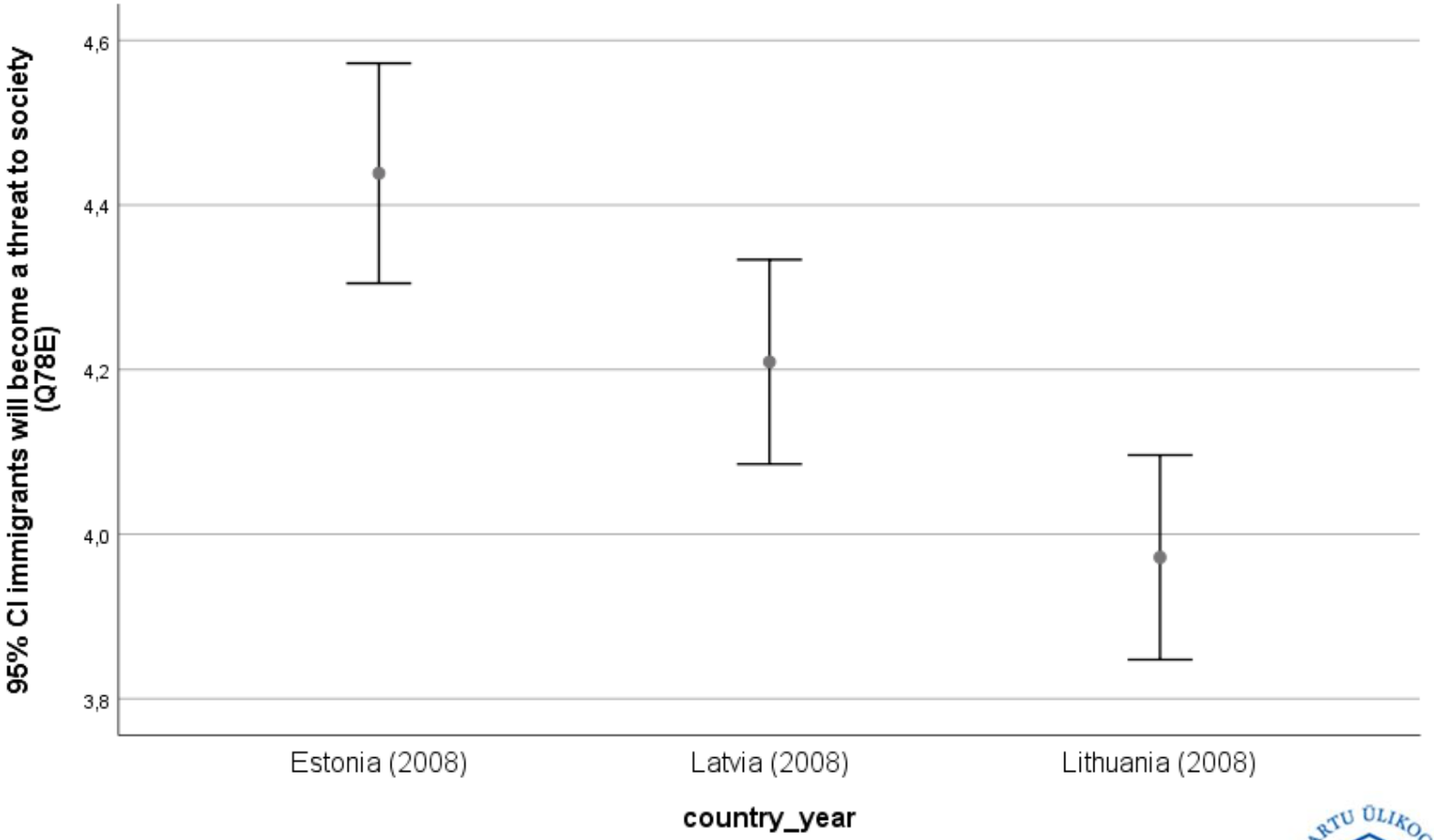

Immigrandid koormavad sotsiaalsüsteemi

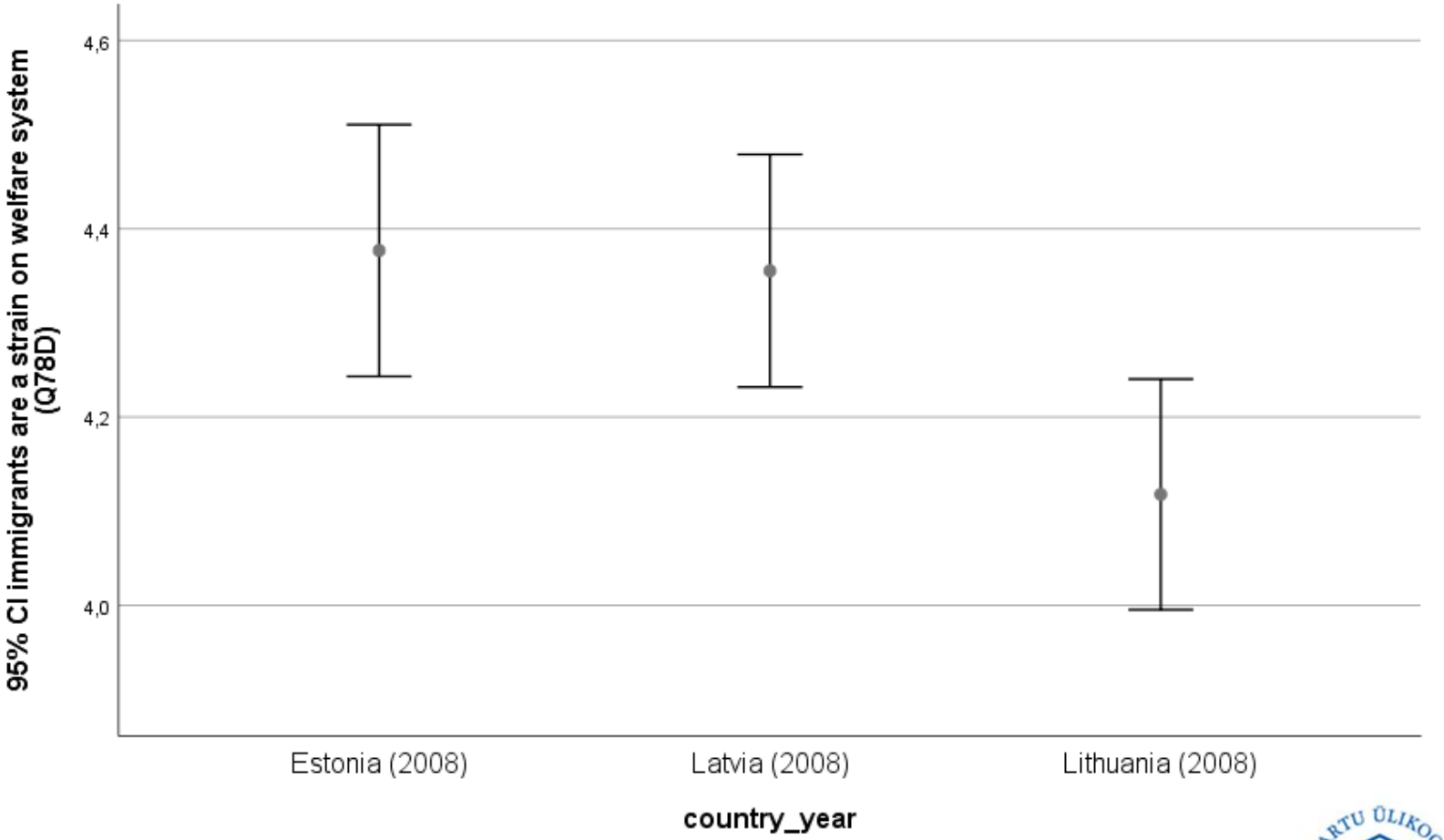

Immigrandid ohustavad kultuuri (jah = all)

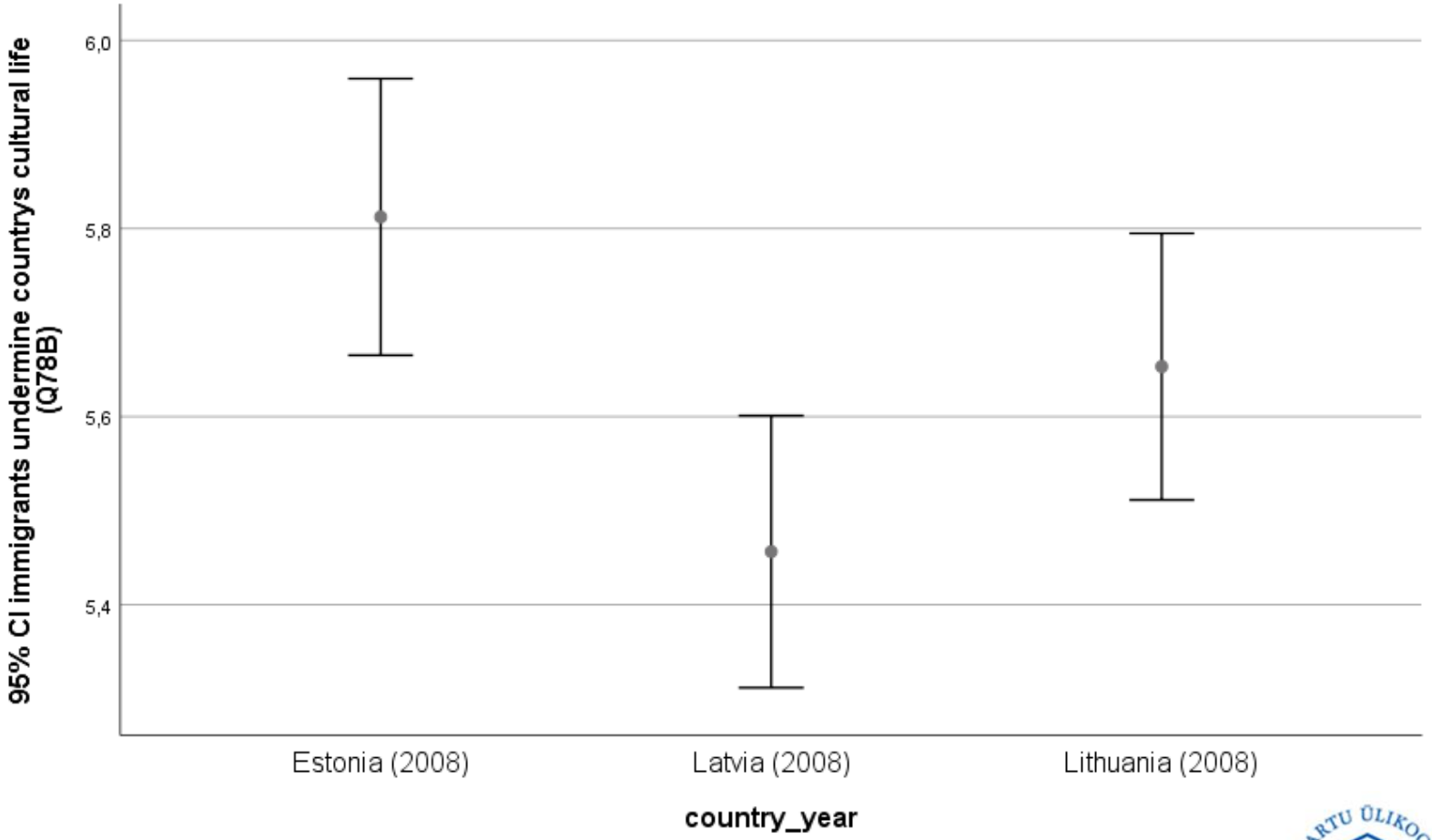

Immigrandid võtavad töö ära

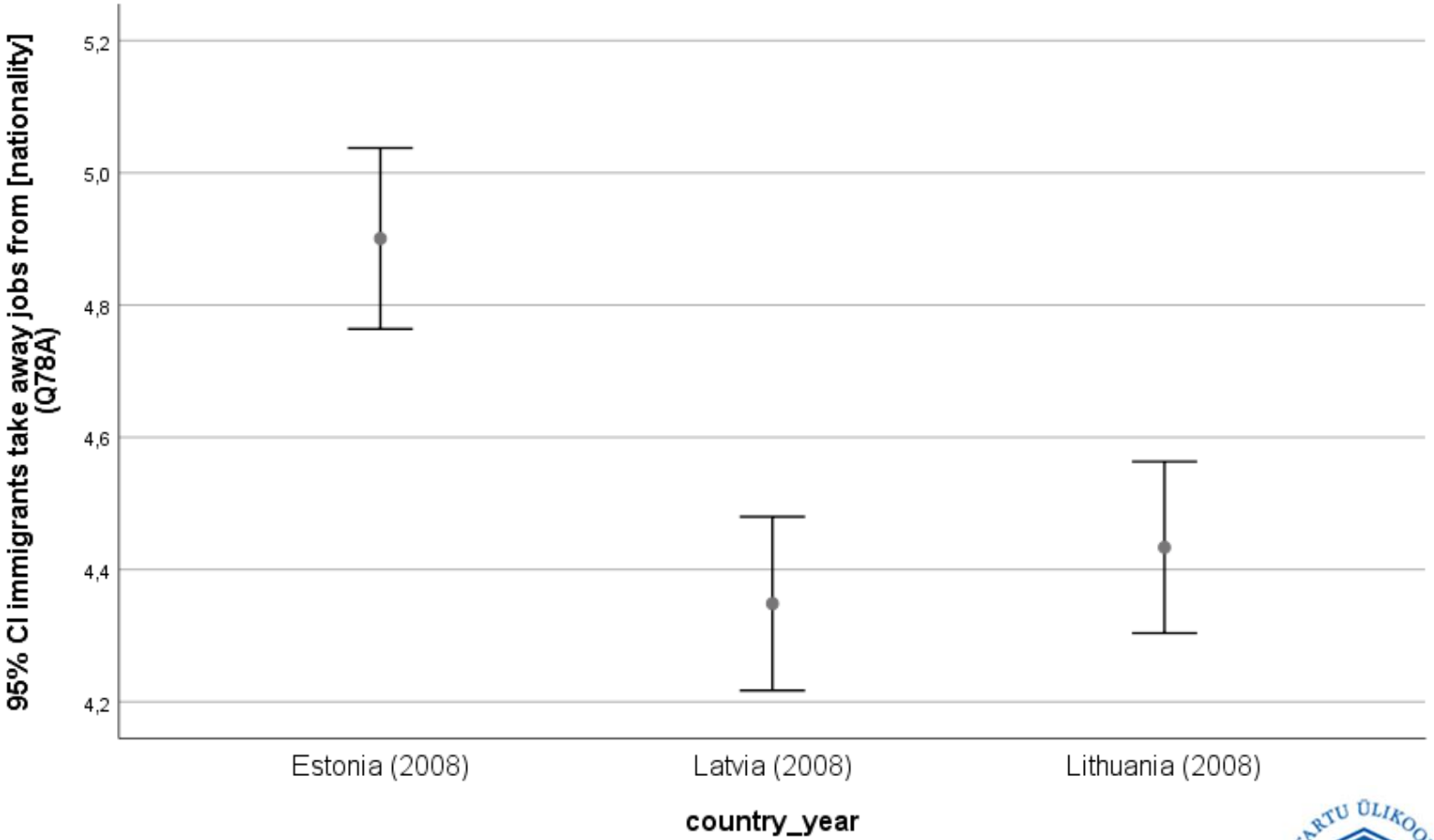

European Social Survey

Eesti elanikkonna hoiakud kolmandatest riikidest sisserändajate suhtes Euroopa Sotsiaaluuringu andmetes

Mare Ainsaar, Kristi Asser, Mai Beilmann, Siim Krusell, Anu Masso, Oliver Nahkur, Andu Rämmer ja Indrek Soidla

SISEMINISTEERIUM

Suhtumine sisserändesse

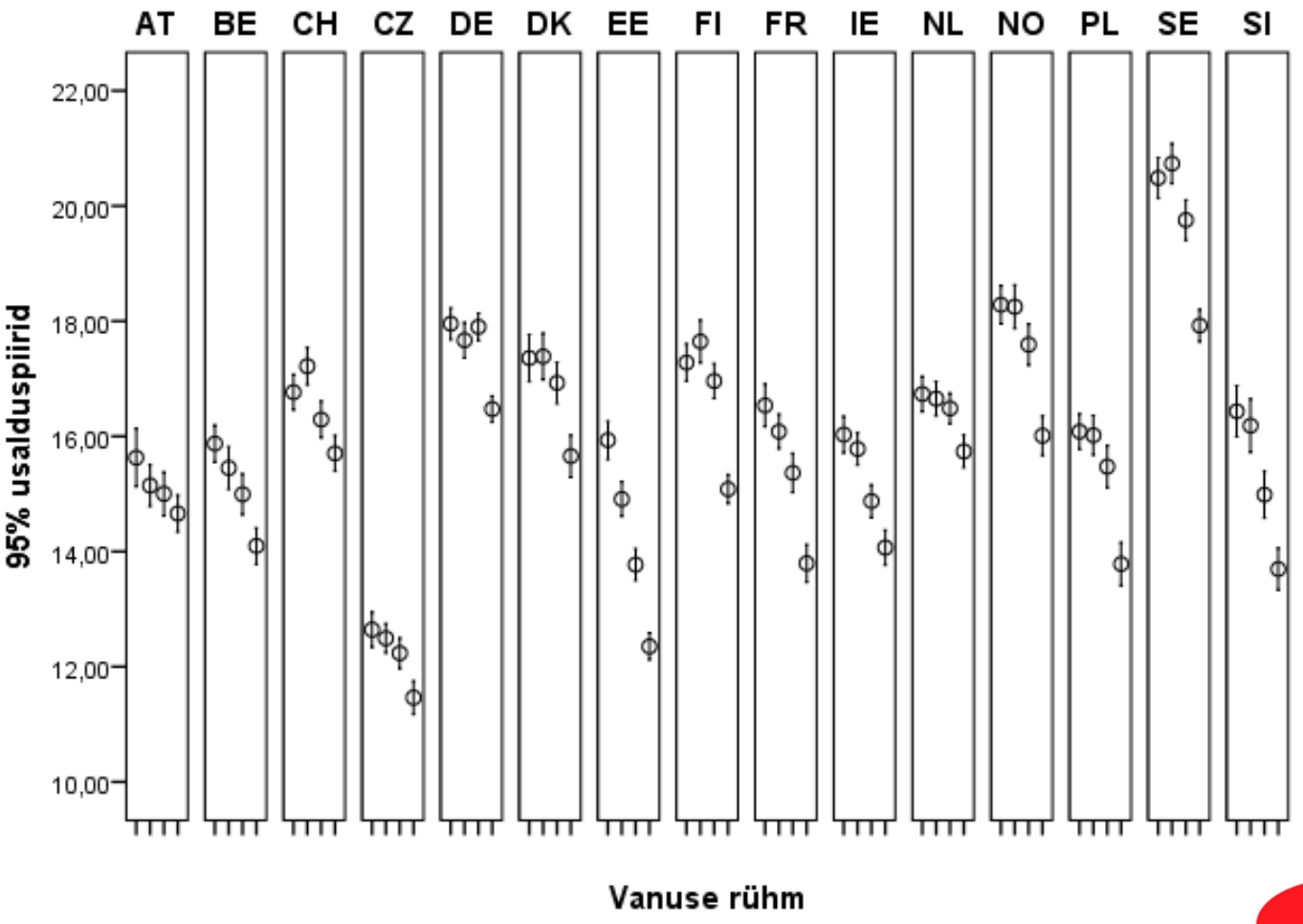

European Social Survey

Soovitused (Ainsaar et al 2016)

- Suurendada üldist sallivust
- Kultuuriliste üldpädevuste parandamine – sealjuures tihedam kokkupuude erinevate kultuuride ja kommetega
- Põhjendamatute hirmude vähendamine ja sisserändajate kui ühtse rühma käsitluse ära hoidmine
  - sisserände kasulikkus ja kahjulikkus
  - positiivne isiklik kogemus (meedia)
  - koos tegemine

Mõni rass või etniline rühm on sünnilt vähem intelligentne

- Tegelda rassismiga

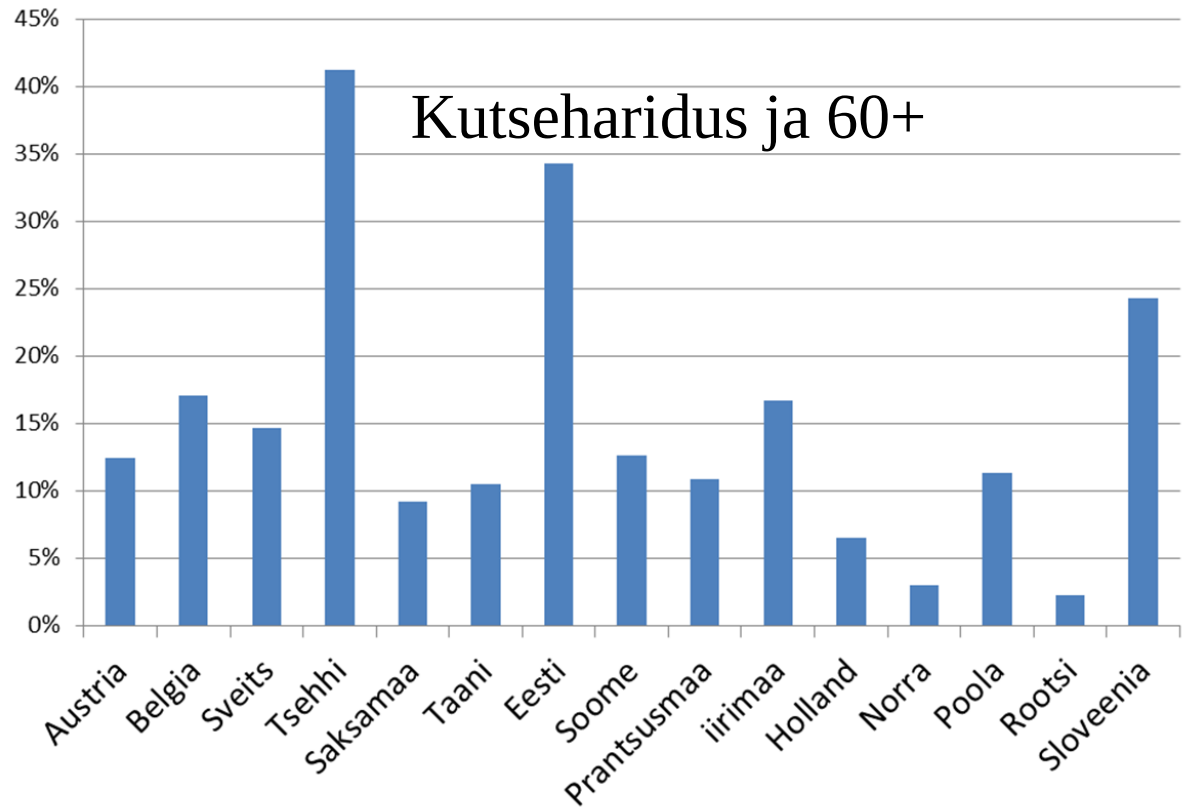

European Social Survey

Uurimisvajadus

1. Erinevad kultuurid ja kogemused – mine külla!
2. (Sise) rändajate kohanemine
3. Erineva päritoluga inimeste identiteet (vt Euroopa Sotsiaaluuring) www.ess.ut.ee

Kokkuvõte

- Naabrite uurimine on jõukohane ja (ISE) tehtav!
- Rahvastik mõjutab kõike
- Euroopa Sotsiaaluuringus on andmeid